

Sygn. akt I ACa 1501/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Sławomir Jamróg
Sędziowie:	SSA Paweł Czepiel SSA Grzegorz Krężolek (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2018 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa **J. J. (1)**

przeciwko **P. O.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w (...)

z dnia 21 kwietnia 2017 r. sygn. akt I C 2112/16

oddala apelację.

SSA Paweł Czepiel SSA Sławomir Jamróg SSA Grzegorz Krężolek

Sygn. akt I ACa 1501/17

UZASADNIENIE

Uznając , że roszczenie skierowane przez J. J. (1) przeciwko P. O. , w ramach którego powód domagał się zasądzenia kwoty 80 000 złotych , tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wywołaną następstwami naruszenia przez pozwanego dóbr osobistych pokrzywdzonego wobec zlekceważenia go w ramach czynności związanych z udzielaniem pomocy prawnej z urzędu , jest nieuzasadnione , Sąd Okręgowy w (...) , wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2017 , oddalił powództwo.

Sąd I instancji ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

Sąd Okręgowy w(...) I Wydział Cywilny prowadził, oznaczone sygnaturą I C 103/12 , postępowanie w sprawie z powództwa J. J. (1) o zapłatę przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu (...)w G., Sądowi Okręgowemu w

G., Sądowi Rejonowemu w S. Sądowi Rejonowemu w W., Sądowi Okręgowemu w W., Sądowi Apelacyjnemu w W., Sądowi Najwyższemu w W. .

W dniu 16 kwietnia 2014 r. został wydany wyrok oddalający powództwo , a powód został obciążony kosztami procesu , należnymi reprezentującej stronę przeciwną , Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa w wysokości 3 600 zł.

Ustanowiony dla powoda pełnomocnik z urzędu adwokat P. M. ,w dniu 22 kwietnia 2014 r., złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu I instancji , a następnie sporządził apelację od tego orzeczenia .

Postanowieniem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 29 sierpnia 2014 r. P. M. został zwolniony z obowiązku zastępowania powoda i Sąd zwrócił się do Okręgowej Rady Adwokackiej w (...) o wyznaczenie innego adwokata z urzędu dla powoda.

Zarządzeniem dziekana ORA w (...)z dnia 9 września 2014 r. został nim wyznaczony pozwany P. O..

Pismem z dnia 26 listopada 2016 r. pozwany poinformował J. J. (1) , przebywającego w Areszcie Śledczym w W., iż termin rozprawy apelacyjnej w Sądzie Apelacyjnym w K.sygn. I ACa 1323/14 , został wyznaczony na dzień 9 stycznia 2015 r. godzina 12:00, s.2. Do pisma została dołączona kopia odpowiedzi na apelację Prokuraturii Generalnej reprezentującej stronę pozwaną.

W dniu 9 stycznia 2014 r. odbyła się rozprawa apelacyjna na którą stawił się pozwany , jako procesowy reprezentant powoda.

Wyrokiem z dnia 9 stycznia 2015 r. Sąd Apelacyjny w K. w sprawie I ACa 1323/14, oddalił apelację powoda i zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2 700 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Pismem z dnia 9 stycznia 2015 r. pozwany informował J. J. o wyniku rozpoznania apelacji. P. O. wskazał w nim również , że w związku z zakończeniem rozprawy sprzed Sądem Apelacyjnym w K. nie jest już umocowany do ewentualnego wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia w postaci skargi kasacyjnej, która w sprawie niniejszej teoretycznie przysługuje.

Informował również, że wystąpi do Sądu II instancji z wnioskiem o spręczenia uzasadnienia do wydanego orzeczenia. Pozwany podał, że po doręczeniu odpisu wyroku wydanego przez Sąd II instancji wraz z uzasadnieniem, rozpocznie się bieg dwumiesięcznego terminu do złożenia skargi kasacyjnej. Powód był informowany, że w przypadku podjęciu decyzji o wniesieniu skargi, należy złożyć wniosek o przydzielenie pełnomocnika z urzędu , celem sporządzenia skargi kasacyjnej. Do pisma tego pozwany dołączył wzór pisma do sporządzenia uzasadnienia wraz z wzorem pisma do sporządzenia skargi kasacyjnej. Powód został również pouczony jak należy wnioski te złożyć.

W dniu 13 stycznia 2015 r. pozwany złożył wniosek do Sądu Apelacyjnego w K. o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 9 stycznia 2015 r.

W piśmie z dnia 20 stycznia 2015 r. J. J. przesłał do pozwanego podziękowania za pomoc prawną udzieloną mu z urzędu.

P. O. zawiadomił powoda , iż w dniu 29 stycznia 2015 r. otrzymał wyrok Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 9 stycznia 2015 r. wraz z uzasadnieniem i jednocześnie informował go w piśmie z dnia 3 lutego 2015 r. ponownie, iż nie jest już upoważniony do wniesienia skargi kasacyjnej.

Postanowieniem z dnia 6 maja 2015 r. Sąd Apelacyjny K.wyzaczył dla powoda J. J. (1) w sprawie I ACa 1323/14 adwokata w postępowaniu kasacyjnym. Zarządzeniem dziekana ORA w K. z dnia 20 maja 2015 r. został wyznaczony pełnomocnik z urzędu dla powoda , w osobie adwokata P. W..

Postanowieniem z dnia 25 lutego 2016 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania, zasądając od niego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2 700 zł., tytułem kosztów zastępstwa prawnego.

W związku ze złożoną skargą przez J. J. (1) do Okręgowej Rady Adwokackiej toczyło się postępowanie w sprawie wyjaśnienia zarzutów stawianych pozwanemu w związku ze sposobem w jaki świadczył, od chwili ustanowienia, pomoc prawną na rzecz powoda.

W dniu 7 maja 2015 r. pozwany złożył wyjaśnienia, w których podał, iż został ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu dla powoda na etapie postępowania między instancyjnego, stawiał się osobiście na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym w K. i podtrzymał stanowisko zajęte w pisemnej apelacji, a nadto zarzucił nieważność postępowania. O wszystkich czynnościach procesowych informował na bieżąco reprezentowanego.

Wskazywał również, że w warunkach gdy J. J. (1), w sposób oczywisty, nadużywa swojego prawa do sądu, to Sąd I instancji nie znalazł podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c., podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w K., orzekając o kosztach na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu.

Pozwany uznał, że wnoszenie zażalenia na koszty byłoby oczywiście bezcelowe i narażałoby powoda na obciążenie go dodatkowo kosztami postępowania zażaleniowego.

Powód został poinformowany przez Naczelną Radę Adwokacką w W., która prowadziła postępowanie wywołane skargą, pismem z dnia 9 czerwca 2015 r., iż brak jest jakichkolwiek podstaw do postawienia adwokatowi P. O. zarzutu nieprawidłowego działania w prowadzonej w imieniu powoda sprawie o sygn. akt I ACa 1323/14 w Sądzie Apelacyjnym w K., gdyż pełnomocnik działał w sposób profesjonalny, zgodny z zasadami wykonywania zawodu. Skarga powoda została uznana za bezpodstawną.

W ramach rozważań prawnych, Sąd Okręgowy ocenił roszczenie powoda jako niezasadne.

Na ich wstępie wskazał, że powód wywodził je z faktu, że przy czynnościach podjętych przez P. O. w ramach udzielanej mu pomocy prawnej na etapie postępowania odwoławczego, pełnomocnik dopuścił się lekceważącego traktowania zastępowanego, wobec nie spotkania się z nim w areszcie śledczym w W., celem omówienia sprawy oraz nie złożenia środka odwoławczego na orzeczenie o kosztach postępowania, wydane przez Sąd Apelacyjny w wyroku oddalającym apelację. Przez to miał naruszył jego godność, co z kolei wywołało po jego stronie krzywdę, której kompensacji ma służyć dochodzona kwota zadośćuczynienia.

Przy takiej motywacji żądania, Sąd Okręgowy uznał, że materiał zgromadzony w sprawie nie może stanowić dostatecznej podstawy dla potwierdzenia tego, że P. O. w ramach czynności związanych z reprezentacją procesową powoda, postępował wobec niego lekceważąco.

W szczególności analiza pism składanych przez pozwanego w toku postępowania apelacyjnego, potwierdza, iż nie zawierają one żadnych treści, czy zwrotów lekceważących powoda, bądź będących przejawem braku szacunku dla niego. Adwokat pozostawał w pisemnym kontakcie z J. J., informował go o podejmowanych czynnościach, o aktualnym biegu sprawy oraz udzielał stosownych pouczeń.

Zarzucanego pozwanemu lekceważącego stosunku do osoby powoda nie stanowi to, iż nie spotkał się z powodem w areszcie śledczym w W. celem omówienia sprawy. O faktycznej potrzebie takiego kontaktu decyduje bowiem profesjonalny pełnomocnik i jego ocena takiej potrzeby może różnić się od oceny strony przez niego reprezentowanej. Nie świadczy to jednak o braku szacunku i tym samym godzeniu w poczucie godności zastępowanej strony postępowania.

Podobna ocena odnosi się do faktu niezłożenia przez pozwanego w sprawie I ACa 1323/14 zażalenia na rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego w K. dotyczącego obciążenia powoda kosztami postępowania apelacyjnego, skoro pozwany uznał,

że zgłoszenie takiego wniosku nie znajduje żadnych podstaw. Słusznie stanął na stanowisku , że gdyby takie podstawy zachodziły, to Sąd Apelacyjny zastosowałby art. 102 kpc z urzędu i nie obciążałby powoda kosztami tego postępowania .

Sąd I instancji podkreślił także , że jako prawidłowe oceniła sposób działania P. O. , w ramach stosunku pełnomocnictwa z powodem , Okręgowa Rada Adwokacka w W. , prowadząca postępowanie wyjaśniające, zainicjowane skargą J. J. (1).

W konkluzji swojego stanowiska prawnego , Sąd I instancji uznał , że zarzucany przez powoda sposób działania pozwanego nie może zostać oceniony jako naruszający jakiegokolwiek dobro osobiste J. J. (1). Taki wniosek wykluczył zasadność żądania zasądzenia kwoty , która miała wyrównywać krzywdę , będącą , zdaniem powoda , następstwem tego naruszenia.

W apelacji od tego wyroku , kwestionując go w całości , J. J. (1) domagał się w pierwszej kolejności , wydania przez Sąd II instancji rozstrzygnięcia reformatoryjnego i uwzględnienia żądania pozwu. Jako wniosek ewentualny sformułował postulat uchylenia wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został oparty przede wszystkim na zarzucie nieważności postępowania , którego skarżący upatrywał w tym , iż nie miał możliwości brania udziału w postępowaniu, a równocześnie nie został dla niego ustanowiony pełnomocnik z urzędu.

Ponadto podniósł zarzuty naruszenia prawa procesowego i materialnego , przy czym ich realizację umotywował łącznie , upatrując podstawy dla nich w tym , że Sąd wydając orzeczenie oparł się jedynie na twierdzeniach pozwanego zawartych w odpowiedzi na pozew, zamiast na całokształcie materiału procesowego , w tym opinii biegłych oraz dotyczącej skarżącego dokumentacji medycznej.

Zakwestionował skarżący także obciążenie go kosztami procesu , w warunkach , gdy odnosząca do niego sytuacja faktyczna uprawniała do tego aby, w zakresie rozliczenia kosztów, zastosować normę art. 102 kpc.

W odpowiedzi na apelację pozwany P. O. wniósł o jej oddalenie , nie domagając się przyznania na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację , Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy J. J. (1) nie jest uzasadniony i podlega oddaleniu.

Nie ma racji powód podnosząc zarzut nieważności postępowania , wobec braku możliwości działania w postępowaniu.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa sądowego o realizacji tej podstawy nieważności na która powołuje się powód, można mówić tylko wówczas , kiedy strona była w zupełności pozbawiona możliwości udziału w nim lub wyodrębnionej jego części.

Taka sytuacja w rozstrzyganej sprawie nie miała miejsca skoro J. J. był o czynnościach podejmowanych w jego ramach informowany , doręczane mu były pisma procesowe , w tym odpowiedź na pozew , a co więcej brał w nim czynny udział, składając w nim wnioski , w tym kilkakrotnie ponawiane żądania zwolnienia od kosztów i ustanowienia pełnomocnika z urzędu.

O nieważności postępowania , wbrew odmiennemu zapatrywaniu skarżącego, nie świadczy nie ustanowienie takiego pełnomocnika , skoro Sąd prawomocnie rozstrzygnął przed wydaniem kwestionowanego obecnie rozstrzygnięcia , że potrzeba jego ustanowienia po stronie powoda nie zachodzi.

Chybione są zarzuty procesowe.

Na wstępie takiej oceny należy zauważyć , że powód nie sprecyzował na czym miałyby one polegać , w tym w szczególności w ich ramach nie zakwestionował dokonanej przez Sąd I instancji oceny zgromadzonych w sprawie dowodów ani ustaleń, które uczynił podstawą faktyczną wydanego wyroku.

Zaniechanie to ma tę konsekwencję , iż ustalenia te jako poprawne i kompletne Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne.

O ile realizację tych zarzutów upatrywać w tym , że jak wskazuje skarżący, Sąd oparł się tylko na treści odpowiedzi na pozew , która złożył P. O. , pomijając zeznania apelującego , dotyczącą jego osoby dokumentację medyczną czy też treść opinii biegłego , to zauważyć należy , że Sąd Okręgowy jednoznacznie w treści uzasadnienia określił podstawy dowodowe dokonanych ustaleń faktycznych. Były to dowody z dokumentów.

W toku postępowania rozpoznawczego nie był prowadzony dowód z przesłuchania stron , z dokumentacji medycznej powoda , czy z opinii biegłego jakkolwiek specjalności. Stąd zarzut nie oparcia ustaleń na treści tych dowodów jest nieusprawiedliwiony.

Nie mogło też dojść , jak zarzuca powód do naruszenia normy art. 102 kpc , wobec nie odstąpienia od obciążania J. J. (1) kosztami procesu albowiem , w warunkach nie domagania się przez P. O. rozliczenia tych kosztów pomiędzy stronami sporu , który wygrał , Sąd w wyroku o tych kosztach nie orzekał , tym bardziej nie obciążył nimi skarżącego.

Powołując zarzut naruszenia prawa materialnego powód także nie sprecyzował go.

Wobec tego, nie dzieląc tego zarzutu ,Sąd Apelacyjny , w ramach kontroli instancyjnej orzeczenia Sądu Okręgowego może poprzestać na stwierdzeniu , że Sąd nie popełnił błędu zastosowania norm prawno materialnych adekwatnych z punktu widzenia oceny roszczenia kompensacyjnego powoda.

Wystarczy w tym zakresie ograniczyć się do stwierdzenia , iż poprawny jest wniosek prawny Sądu Okręgowego zgodnie z którym zachowanie P. O. z którym J. J. wiązał naruszenie swojej godności , w aspekcie wewnętrznym tego pojęcia , nie stanowiło naruszenia tego dobra osobistego.

W konsekwencji domaganie się wyrównania krzywdy stąd wynikającej , poprzez zapłatę zadośćuczynienia było, w okolicznościach ustalonych w sprawie , żądaniem nieuzasadnionym.

Z podanych przyczyn , w uznaniu apelacji za nieuzasadnioną , Sąd II instancji orzekł o jej oddaleniu , na podstawie art. 385 kpc w zw z art. 23 i 24 §1 kc i art. 448 kc.

SSA Grzegorz Krężolek SSA Sławomir Jamróg SSA Paweł Czepiel